

Debatt om bombkriget i Libyen

Från amerikanska tidningen *Socialist Worker* (SocialistWorker.org)

Är intervention ett nödvändigt ont?

5 april 2011

Jag uppskattade att läsa den senaste artikeln ”Inget humanitärt med USAs intervention”.¹ Jag vill berömma artikeln för att den påpekar farorna för ”mission creep”, belyser långsiktiga europeiska intressen i Libyens oljesektor, den skada som till synes ”välmenande” interventioner har gjort i förflutna, och den eventuella skada och de växande svårigheter som kommer att inträffa i Libyen under de kommande månaderna och veckorna.

Jag tycker dock att i frågan om det viktigaste, har författarna avsiktligt undvikit att ta ställning till huruvida de, som socialister och som välmenande människor i allmänhet, stödjer eller är motståndare till de senaste 30 timmarnas flyganfall eller inte. Att inte direkt ta ställning i denna fråga är en undanflykt.

De skrev: ”De flesta personer som hotas av Gaddafi-regeringens bomber kommer att ha blivit glada över att se detta bombardemang stoppas eller bromsas, oavsett hur.”

Detta är det närmaste som författarna kommer till att erkänna att *enda skälet* till att rebellerna och invånarna i Benghazi, som fram till nyligen förberedde sig på en säker död idag är vid liv, och inte överflyglade av Gaddafis stridsvagnar och infanteri, är att USA:s, Frankrikes och Storbritanniens kombinerade flygstridskrafter slog till mot Gaddafis luftförsvär, ledning och kontroll, och bombade hans marktrupper som närmade sig staden.

Ja, det jag riktar uppmärksamheten mot är en kortsiktig situation. Men det är där vi är. Historiska analyser och välskrivna artiklar tenderar att vara till mycket liten nytta om du är död. Den enda anledningen till att revolutionen i Libyen fortfarande lever, och att flera tusen människor i Benghazi inte är döda, är den västerländska militära interventionen.

Kommer de liv som nu på kort sikt räddats att bli passerade i antal av de liv som förloras på lång sikt, om interventionen förlänger konflikten, eller gör den det möjligt för Gaddafi att samla ett antal anhängare i återuppväckandet av en ”anti-imperialistisk” legitimitet? Kanske. Men dessa långsiktiga överväganden fanns inte i de libyska rebellernas huvuden när de bad om hjälp, och räddades av den.

Ni måste träda fram och ta bladet från munnen, och ta ställning på det ena eller det andra sättet. Ni kan inte kasta ner en bunt historiska analyser och räkna upp berättigade orosmoment för framtiden, men samtidigt undvika att säga om det var bra sak att Gaddafis styrkor stoppades av flygkampanjen, och att detta bör eller inte borde ha hänt.

Ni måste antingen stiga fram och säga, ”Ja, flygkampanjen räddade Benghazi. Den var bra. Nu har revolutionen en chans att överleva, och även vinna, och den skulle inte överhuvudtaget ha haft denna chans om det inte vore för det västliga militära ingripandet.”

Eller så måste ni ha modet att träda fram och direkt motsätta er flyganfallen. Ni måste kunna säga: ”Jag tror att färre människor kommer att dö nu om vi låter Gaddafi massakrera sitt folk och sedan stanna kvar vid makten, än som kommer att dö senare om vi stöder rebellerna med vår flygmakt, som riskerar att dra ut revolutionen i ett utdraget inbördeskrig. Därför föreslår jag att vi beordrar vårt flygvapen att inte göra någonting, och att vi skickar ett budskap till människorna i Benghazi och Misrata och överallt annars, att med hänsyn till vår analys av

¹ På nätet (engelska): [Nothing humanitarian about U.S. intervention](http://www.socialistworker.org/2011/04/05/Nothing-humanitarian-about-U.S.-intervention/)

deras lands långsiktiga framtidsutsikter, har vi beslutat att inte göra någonting och gå och lägga oss i kväll för att läsa om deras död i morgondagens tidning.”

Jag personligen inte är beredd att göra ett sådant uttalande. Jag tror inte att någon på *SocialistWorker.org* är det heller. Ja, det är brådskande angeläget att berätta den katastrofala historien om tidigare interventioner, och att understryka hyckleriet hos de länder som deltar i den här. Men ni kan inte skriva en artikel om Libyen och avstå från att säga om bombningarna av 20-21 mars var berättigade eller inte. Det är sitta på åskådarplats och försöka smita undan. Ni måste ta ställning för det ena eller det andra.

För min del motsatte jag mig krigen i Irak och Afghanistan redan innan de började. Mina anti-imperialistiska meriter är lika bra som någon annans. Men jag kommer att träda fram och säga att jag tycker att bombningarna var värda att göra, och att de ger den libyska revolutionen den enda chans de har.

Kanske kommer det att visa sig att jag har fel allt eftersom denna intervention fortskrider. Det är möjligt. Men ikväll är jag glad att många människor i Benghazi är i livet som jag trodde skulle dö medan jag sov förra natten. Jag är glad att revolutionen fortfarande lever. Och jag är glad att jag är beredd att träda fram och faktiskt säga det offentligt.

Christian Wright

Därför motsätter vi oss flyganfall mot Libyen

12 april 2011

Christian Wrights inlägg (”Är intervention ett nödvändigt ont?”, se ovan), som skrevs omedelbart efter USA/Natos flyganfall mot Libyen, hävdar att vår artikel (”Inget humanitärt med USAs intervention”) är ett sätt att försöka komma undan, genom att inte ”ta ställning till huruvida de som socialister och som välmenande människor i allmänhet stödjer eller är motståndare till de senaste 30 timmarnas flyganfall eller inte.”

I själva verket motsatte sig vår artikel entydigt flyganfallen och hävdade att ”det kommer att vara viktigt för dem som stöder folkliga uppror i arabvärlden att motsätta sig västvärldens krig mot Libyen”.

Men det centrala argument som Christian lägger fram är inte bara att USA/NATO-bombningarna var nödvändiga för att förhindra en massaker, utan att det också är den ”enda anledningen att revolutionen i Libyen fortfarande lever”.

Återigen håller vi inte med. USA ingrep inte för att förhindra en massaker – eller för att försvara den libyska revolution i synnerhet eller de arabiska revolutionerna i allmänhet. I själva verket är fallet motsatsen, vilket USA:s överenskommelse med Saudiarabien illustrerar. Som *Asia Times Online*-kolumnisten Pepe Escobar beskriver affären:

Ni invaderar Bahrain. Vi ger oss på Muammar El-Gaddafi i Libyen. Detta, i korthet, är kärnan i en överenskommelse som uppnåtts mellan Barack Obama-administrationen och sauderna. Två diplomatiska källor i FN bekräftade oberoende av varandra att Washington, via utrikesminister Hillary Clinton, gav klartecken till Saudiarabien för att invadera Bahrain och krossa demokratirörelsen i deras grannland i utbyte mot en ”ja”-röst från Arabförbundet till stöd för en flygförbudszon över Libyen – den viktigaste grunden som ledde till FN:s säkerhetsråds resolution 1973.

Detta är precis vad som hände. Samtidigt med införandet av ”flygförbudszonen” i Libyen ökade regimerna i Saudiarabien, Bahrain och Jemen dramatiskt användningen av våld mot demokratirörelserna. Valet var inte, som Christian tror, mellan ”stoppa en massaker” eller ”försvara revolutionen” å ena sidan och ”gör ingenting” å den andra.

Som det visar sig ingriper USA – under förevändningen att ”stoppa en massaker” – för att krossa revolutionen. Därför innebär motstånd mot den amerikanska interventionen något väldigt viktigt: det slår mot den amerikanska försöken att införa kontrarevolutionen i regionen.

För att citera författaren och aktivisten Tariq Ali:

USA-NATO-ingripandet i Libyen, med FN:s säkerhetsråd som täckmantel, är en del av ett arrangerat svar för att visa sitt stöd för rörelsen mot en diktator i synnerhet, och på så sätt att föra de arabiska upproren till ett slut genom att hävda västlig kontroll, lägga vantarna på deras energi och spontanitet och att försöka återställa status quo ante.²

Detta är orsaken till att Egyptens revolutionära socialister, som knappast kan anklagas för likgiltighet inför den svåra situationen för den libyska revolution eller libyska civila, också motsätter sig västerländska interventioner i Libyen:

Intervention innebär att några få syndabockar offras, samtidigt som man arbetar för att hålla de arabiska revolutionerna inom ramen för ”demokratiska” fasader och lättar på trycket från massorna, i utbyte mot att sociala och ekonomiska krav, och anti-imperialismens nationella krav undanröjs.

Att tro att USA ”på kort sikt” kan fås att ingripa till förmån för de revolutionära krafterna utan att samtidigt agera för att stötta upp sina långvariga diktatoriska allierade i regionen är att ge sig in i de undanflykter som Christian anklagar oss för.

Vi bör inte blunda för det faktum att USA igen och om igen hävdar att det agerar för att ”förhindra en massaker”, medan man fortsätter att begå ett mycket större illdåd än det man förment ingripit för att förhindra.

Naturligtvis har USA alltid ett ”ädel syfte” för sina krig och ockupationer – att ”befria kvinnorna från de afghanska talibanerna” eller att ”befria irakierna från Saddam Husseins tyranni”. Båda hade länge haft stöd av USA, precis som Gaddafi under Bushs och Obamas administrationer, innan de blev ”ondskan förkroppsligade”.

Men beviset är att dessa uttalade motiveringar inte har något att göra med realiteten för hundratusentals döda civila irakier och miljontals flyktingar – ett faktum som Christian inte bara känner till, utan håller med om, med tanke på hans motstånd mot dessa krig.

Därför måste Christian förklara varför han tror att man kan lita på att USA kommer att agera annorlunda i Libyen än vad det gjorde i Afghanistan och Irak. Visst, de många irakier som jublade när USA sopade Saddam Hussein åt sidan känner nu annorlunda för USA, som systematiskt har förstört Irak och förvandlat det till ett nyliberalt fantasiland samtidigt som man inte ens tillåter att grundläggande behov som dricksvatten och elektricitet tillgodoses.

I själva verket behöver vi inte skrapa under ytan för att känna till USA:s skäl till att föra krig om det oljerika Libyen. Inte heller kräver Obama det av oss. I sitt tal den 28 mars om interventionen i Libyen, förklarade Obama uttryckligen att USA fullföljer sina egna mål genom sina ”frihetsbomber”. ”När våra intressen och värderingar står på spel, har vi ett ansvar att agera”, sade Obama.

Som den amerikanska revolutionären John Reed uttryckte det för nästan ett sekel sedan:

Den amerikanska kapitalisterna lovar bröd till Armenien. Detta är ett gammalt trick. De lovar bröd, men de ger det aldrig ... I en tid när de svältande esterna hade ingenting utom potatis, skickade de amerikanska kapitalisterna dem fartyg lastade med ruttna potatisar, som inte kunde säljas med vinst i Amerika.

² <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2011/mar/29/libya-west-tripoli-arab-world-gaddafi> (”Libya is another case of selective vigilantism by the west”)

Nej, kamrater, Uncle Sam är inte någon som någonsin ger någon någonting för ingenting. Han kommer med en säck fylld med halm i ena handen och en piska i den andra. Den som tar Uncle Sams löften för gott utan att syna dem kommer att finna sig själv skyldig att betala för dem med blod och svett.

Syftet med amerikanska interventionen i Libyen är inget undantag från denna regel, utan är en del av västs övergripande kampanj för att stoppa den arabiska revolutionen och återta kontrollen över en region med stora oljereserver och ett avgörande geostrategiskt läge.

Tom Arabia, Boston, and **Eric Ruder**, Chicago

Det största hotet mot Libyens revolution

14 April, 2011

I en insändare ("Är intervention ett nödvändigt ont?") säger Christian Wright att Eric Ruder och Tom Arabia ("Inget humanitärt med USAs intervention") "försökte komma undan" genom att inte klart uttala sig om huruvida de ursprungliga Nato-bombningarna mot Gaddafis offensiv mot Benghazi förtjänade stöd, trots att de skrev efter att bombningarna redan hade ägt rum.

Även om kritiken av Ruder och Arabien är missriktad, förtjänar Wrights egna ståndpunkter till stöd för intervention ett svar.

Det libyska upproret är en del av den revolution som sprider sig över arabvärlden. Denna storslagna regionala framstöt för självbestämmande, hotar, som helhet, USA:s imperialistiska kontroll över olja och handelsvägar. Dessa utgör dess viktigaste geostrategiska hävstänger gentemot globala rivaler.

Imperialistiska intressen tvingar dem att ingripa mot detta grundläggande hot – därav den libyska kampanjen. Så insatserna är högre än Wright, som diskuterar Libyen isolerat från den omgivande regionen, redovisar.

Wright hävdar att interventionen räddade den libyska revolutionen från fysisk undergång. Men Phyllis Bennis och andra författare har hävdad att den västerländska propagandan kan ha överdrivit den militära potentialen hos Gaddafis offensiv. Gaddafis armé är fortfarande liten, dåligt utbildad och beroende av legosoldater, vilket säkerligen även gäller hans fruktade flyg och artilleri.

Även om offensiven mot Benghazi hade lyckats militärt, är det mindre troligt att det permanent skulle ha pacificerat staden och på så vis utplånat revolutionen.

Men vad Wright helt missar att nämna är just den största faran – att beroendet av väst kommer att förstöra revolutionen inifrån. Redan har det Nationella övergångsrådet i Benghazi, i ansträngningarna att påkalla västvärldens stöd, gått med på att uppfylla Gaddafis oljekontrakt.

Beroendet av USA:s bomber innebär troligen att USA kommer att styra vem som leder Libyen efter Gaddafi. Det stärker också möjligheten för en katastrofal (för libyer och för den bredare arabiska revolutionen) uppdelning av landet.

Detta står i samklang med intressena hos den tidigare regimen och oppositionens elitskikt, som söker imperialistiskt stöd för en ytligt sett ny struktur för maktutövning som ska förhindra det massinflytande som de arbetande klasserna eftersträvar och även skymtats i början av upproret. Det är därför som vår solidaritet med Benghazi-rebellerna, som krävde och välkomnade flyganfallen, uppfordrar oss att förklara att detta var ett misstag.

I motsats till Wrights påstående att "långsiktiga" frågor inte fanns i deras medvetande, uttalade rebellstyrkorna klart att de hoppades att bombningarna skulle kunna genomföras på

ett sådant sätt att det skulle tillåta dem att fortsätta sin kamp mot Gaddafi på samma självständiga sätt som tidigare. Det är vår plikt, som har fördelen att studera imperiet inifrån, att förklara att bombningarna endast kunde äga rum därför att USA trodde att en sådan självständighet inte skulle vara möjlig.

Libyska rebeller och revolutionärer i hela den arabiska världen har uppvisat ett otroligt mod i sin dödsföraktande kamp för frihet. Solidariteten kräver att vi inte behandlar deras frihet så lättvindligt som Wright gör.

Avery Wear, Lemon Grove, Kalifornien

Översättning: A. Hagström